

१ पृष्ठम्, पृष्ठम्, पिपर्षिष्ठम्, परीपृष्ठम् ;
 ईषत्पर्षः-२दुष्पर्षः-सुपर्षः ; — (—)
 पृष्ठमाणः, पृष्ठमाणः, पिपर्षिष्ठमाणः, परीपृष्ठमाणः ;
 पर्षः, पर्षः, पिपर्षिष्ठः, परीपृष्ठः ;
 पर्षितुम्, पर्षयितुम्, पिपर्षिष्ठितुम्, परीपृष्ठितुम् ;
 पृष्ठिः, पर्षणा, पिपर्षिष्ठा, परीपृष्ठा ;
 पर्षणम्, पर्षणम्, पिपर्षिष्ठणम्, परीपृष्ठणम् ;
 ३पर्षित्वा-पृष्टा, पर्षयित्वा, पिपर्षिष्ठित्वा, परीपृष्ठित्वा ;
 प्रपृष्य, प्रपृष्य, प्रपर्षिष्ठ, प्रपरीपृष्य ;
 ४दण्डोपपर्षम्, दण्डेनोपपर्षम्, दण्डपर्ष वा गा: कालयति ।
 पर्षम् २, } पर्षम् २, } पिपर्षिष्ठम् २, } परीपृष्ठम् २ ; }
 पर्षित्वा २-पृष्टा २, } पर्षयित्वा २, } पिपर्षिष्ठित्वा २, } परीपृष्ठित्वा २ ; }
 ५पृषितम्, ६पृष्टत-पृष्टती, ७पृष्टम् ।

(1055) “पृ पालनपूरणयोः” (III-जुहोत्यादिः-1086. सक.सेद.पर.)

‘पूर्णाति पूरणे, श्लौ तु पिपर्ति, णिचि पारयेत् ॥’ (श्लो. ३६) इति देवः ।

1. ‘ऋदुपधात्—’ (3-1-110) इति भावकर्मणोः क्यपू। प्यदपवादः ।
2. खल्विधायके सूत्रे (3-3-126) ‘दुस्’ इति सान्तस्योपसर्गस्योपादानम्, रेकान्तस्य च, इति पक्षद्वयम् । तत्र सान्तस्यैवेति पक्षे षत्वमत्रेति ह्येम् । रेकान्तस्यैवेति पक्षे तु ‘दुरः षत्वणत्वयोरुपसर्गत्वप्रतिबेधः’ (वा. 1-4-60) इति उपसर्गत्वनिषेधात् षत्वाभावः ।
3. ‘उदितो वा’ (7-2-56) इति क्त्वायामिद्विकल्पः । इदपक्षे, ‘न क्त्वा सेद्’ (1-2-18) इति कित्वनिषेधाद् गुणः ।
4. ‘हिंसार्थीनां च समानकर्मकाणाम्’ (3-4-48) इति णमुल् । ‘तृतीयाप्रमृतीन्यन्यतरस्याम्’ (2-2-21) इति समासविकल्पः ।
5. बाहुलकान्निष्ठायामिडागम इति केचित् । वस्तुतस्तु बाहुलकात् औणादिके इतन्-प्रत्यये रूपभेदमिति ह्येम् ।
6. ‘वर्तमाने पृष्टद्’ (द. उ. 6-5) इत्यादिना कतिप्रत्यये, तस्य शतुवद्वावेन शपि, पररूपे च रूपभेदम् । स्त्रियाम्, उगित्तवेन, ‘उगितश्च’ (4-1-6) इति जीपि पृष्टती इति रूपम् ।
7. ‘पृष्टिरज्जिभ्यां कित्’ (द. उ. 6-15) इति अतच्चप्रत्ययः । पृष्टतः-संगः, विन्दुक्ष ।